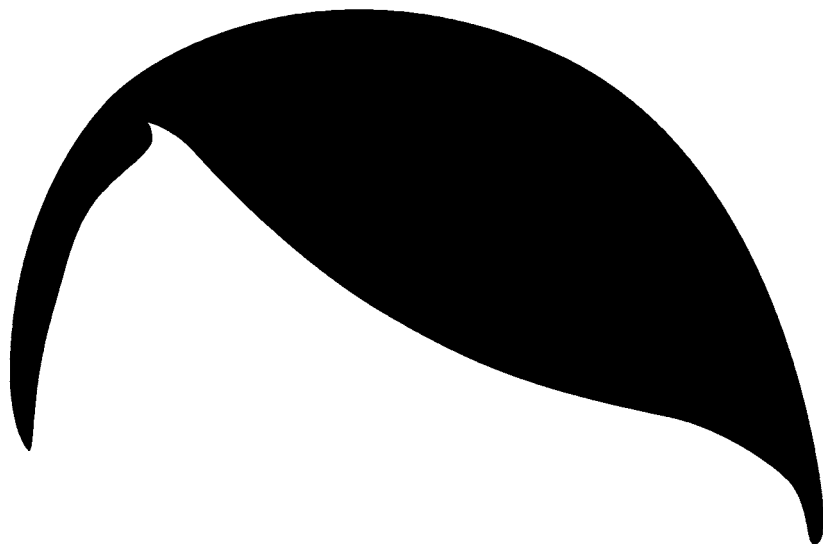

TIMUR VERMES

**TÄÄLLÄ
TAAS**

MAAILMANMENESTYS

TAMMI

TIMUR VERMES

TÄÄLLÄ TAAS

SUOMENTANUT TÄHTI SCHMIDT

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI - HELSINKI

SAKSANKIELINEN ALKUTEOS *Er ist wieder da* ILMESTYI 2012.

ORIGINALLY PUBLISHED IN GERMAN UNDER THE TITLE

”ER IST WIEDER DA” BY EICHBORN – A DIVISION OF

LUEBBE PUBLISHING GROUP

COPYRIGHT © 2012 BY BASTEI LÜBBE AG, KÖLN

PUBLISHED BY AGREEMENT WITH

LEONHARDT & HØIER LITERARY AGENCY A/S, COPENHAGEN

SUOMENKIELINEN LAITOS © KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI 2016

PAINETTU EU:SSA

ISBN 978-951-31-8569-5

Herääminen Saksassa

e, mikä minut eniten lienee yllättänyt, on kansa. Olenhan sentään tehnyt kaiken ihmiselle mahdollisen tuhotakseni elämän jatkumisen edellytykset tällä vihollisen häpäisemällä maalla. Sillat, voimalaitokset, tiet, rautatieasemat, kaiken sen minä olen käsenyt hävittää. Ja nyttemmin olen myös tarkistanut ajankohdan, se oli maaliskuussa, ja käsittääkseni olin ilmaissut tahtoni aivan selvästi. Kaikki huoltolaitokset, kaikki vesilaitokset oli tuhottava, kaikki puhelimet, tuotantolaitokset, tehtaat, työpajat, maatilat, kaikki esineet, kaikki, ja sillä minä myös tarkoitin: kaikki! Siinä on meneteltävä perusteellisesti, sellaisen määräyksen osalta ei saa esiintyä minkäänlaista epäröintiä. Kyllähän se tiedetään, että paikan päällä yksinkertainen sotilas jolla ei omalla rintamaosuudellaan voikaan olla yleiskäsitystä kokonaisuudesta, tai strategisten ja taktisten yhteyksien tuntemusta, että sellainen sitten tulee ja kysyy: – Tuota, täytyykö minun tosiaan syyttää tämäkin, tämäkin – sanokaamme vaikkapa – kioski? Eikö se saa joutua vihollisen käsiin? Onko nyt niin kamalaa, jos kioski jää viholliselle? Tietysti se on kamalaa! Lukeehan vihollinenkin sanomalehtiä! Hän käy sillä kauppaa, hän käyttää kioskia meitä vastaan, hän käyttää meitä vastaan kaikkea mitä

löytää! On tuhottava kaikki, minä korostan vielä kerran, kaikki esineet, ei vain taloja, vaan myös ovet. Ja ovenkahvat. Ja sitten vielä ruuvit, eikä pelkästään suuria. Ruuvit on kierrettävä irti ja sitten ne on armottomasti väännettävä kieroon. Ja ovi, se on jauhattava sahanpuruksi. Ja sitten poltettava. Sillä muuten vihollinen säälimättä kulkee itse ovesta sisään ja ulos miten häntä sattuu huvittamaan. Mutta kun ovenkahva on rikki ja kaikki ruuvit kierossa ja jäljellä on vain kasa tuhkaa, niin pitäkääpä hauskaa, herra Churchill! Joka tapauksessa nämä vaatimukset ovat brutaalia seuraamusta sodasta, se minulle on aina ollut selvää, enkä siis olisi voinut mitään muuta määrätä, vaikka määräykseni tausta olikin toinen.

Ainakin alun perin.

Enää ei käynyt kiistäminen, että Saksan kansa oli osoittautunut heikommaksi eppisessä painissa englantilaisia, bolševismia ja imperialismia vastaan ja – sanon sen kiertelemättä – siten menettänyt olemassaolon oikeutuksensa primitiivisimmälläkin metsästäjä-keräilijä-kulttuurin tasolla. Siksi se on menettänyt myös kaikki oikeutensa vesilaitoksiin, siltoihin ja teihin. Niin kuin ovenkahvoihinkin. Sen vuoksi minä annoin määräykseni, ja osittain myös täydellisyysnimissä, sillä tietenkin olin toisinaan käyskennellyt valtakunnan kanslian edustalla ja ympäristössä, ja on kerta kaikkiaan todettava, että amerikkalaiset ja englantilaiset olivat lentävillä linnoituksillaan jo tehneet puolestamme valtavan työn määräykseni toteuttamiseksi. Tätä seuranneena aikana en tietenkään valvonut määräykseni noudattamista kaikissa yksityiskohdissaan. Kuten voi kuvitella, minulla oli paljon työtä, amerikkalaisten nitistäminen lännessä, venäläisten torjuminen idässä,

maailmanpääkaupunki Germanian kaupunkisuunnittelun jatkaminen ja niin edelleen, mutta jäljelle jääneiden ovenkahvojen osalta Saksan Wehrmachtin olisi minun arvioni mukaan pitänyt pystyä viemään työ päätökseen. Ja näin ollen tätä kansaa ei oikeastaan olisi enää saanut olla olemassa.

Mutta se on, kuten minun nyt on todettava, edelleen täällä.

Mikä on jokseenkin käsittämätöntä.

Toisaalta: olenhan minäkin täällä, mitä en ymmärrä sen paremmin.

Muistan, että heräsin, se taisi olla varhaista iltapäivää. Avasin silmäni, näin ylläni taivaan. Se oli sininen, hiukan pilviä, oli lämmin, ja minulle oli heti selvää, että oli liian lämmintä olakseen huhtikuu. Olisi melkein voinut sanoa kuuma. Oli verrattain hiljaista, yläpuolellani ei näkynyt yhtään viholliskonetta, ei kuulunut tykkien jylinää, ei osumia lähistölle, ei ilmahälytystä. Havaitsin myös: ei valtakunnankansliaa, ei Führerbunkeria. Käänsin päätäni ja näin että makasin maassa rakentamattomalla tontilla, ympärilläni naapuritalojen seinät, tiilestä muuratut, osittain töhertäjien tuhrimat, kiukustuin, ja spontaani päätökseni oli käskää Dönitz luokseni. Ensin jopa mietin, kuin unenpöpperöisenä, makasiko Dönitz kenties myös jossain täällä, mutta sitten kurinalaisuus ja logiikka pääsivät voitolle, ja hahmotin ripeästi tilanteen omalaatuisuuden. En minä tavallisesti leireile avotaivaan alla.

Ensiksi pohdin: mitä olin tehnyt edellisenä iltana? Ylettömästä alkoholinkulutuksesta minun ei tarvinnut kantaa huolta, enhän minä juo. Muistin istuneeni viimeksi Evan kanssa sohvalla. Muistin myös että minä tai me molemmat olimme siinä istuessamme loputtoman huolettomia, olin tietääkseni päättänyt antaa valtion-

asioiden hiukan levätä, meillä ei ollut muita suunnitelmia sille illalle, ulos syömään tai elokuvaan lähteminen tai sen sellainen ei tietenkään tullut kysymykseen, huvittelutarjonta valtakunnan pääkaupungissa oli siihen ajankohtaan, ei vähiten minun määräykseni mukaisesti, jo ilahduttavan harventunutta. En pystynyt varmuudella sanomaan, tulisiko Stalin seuraavien päivien aikana kaupunkiin, siinä kohtaa sodankulkua sitä mahdollisuutta ei voinut täysin sulkea pois. Mitä sen sijaan saatoin sanoa varmuudella oli että täältä hänen olisi yhtä turha etsiä elävien kuvien teatteria kuin Stalingradista. Muistaakseni me rupattelimme vielä vähän, Eva ja minä, ja minä näytin hänelle vanhan pistoolini, muita yksityiskohtia en herätessäni saanut palautettua mieleeni. Se johtui osin myös päänsärystä. Ei, edellistä iltaa muistelemalla en päässyt eteenpäin.

Päätin siis ottaa ohjat omiin käsiini ja perehtyä tilanteeseeni lähemmin. Olen oppinut elämässäni tarkkailemaan, tarkastelemaan, havaitsemaan usein pienimmätkin asiat, joita moni oppinut pitää vähäpätöisinä, niin, jopa jättää ne vaille huomiota. Minä puolestani voin vuosien rautaisen kurinalaisuuden ansiosta omantunnon soimaamatta sanoa, että kriisin koittaessa minusta tulee kylmäverisempi, entistäkin harkitsevaisempi, aistini terävöityvät. Työskentelen täsmällisesti, rauhallisesti, kuin kone. Teen metodisen yhteenvedon siitä, mitä tietoja minulla on: makaan maassa. Katson ympärilleni. Vierelläni lojuu roinaa, kasvaa rikkaruohoa, korsia, siellä täällä pensas, joukossa on myös tuhatkaunoo, voikukkaa. Kuulen ääniä, ne eivät tule kovin kaukaa, huutoja, pallon säännöllisiä pompahduksia, katson äänten suuntaan, äännet lähtevät muutamasta pojasta, jotka pelaavat siellä

jalkapalloa. He eivät ole enää pikku viikareita, lienevät vielä liian nuoria Volkssturmiin, oletettavasti he ovat Hitlerjugendissa, mutta selvästikään he eivät tällä haavaa ole palveluksessa, vihollinen tuntuu pitävän taukoa. Jonkin puun oksistossa liikkuu lintu, se livertää, se laulaa. Toisille sellainen on merkki pelkästään hyväntuulisuudesta, mutta tässä epävarmassa tilanteessa, jossa kaikki tieto on tärkeää, olkoon se kuinka pientä tahansa, voi luonnon ja arkisen hengissäselviytymistaistelun tuntijansa perusteella päätellä, että paikalla ei ole petoeläimiä. Aivan pääni vieressä on lätäkkö, se näyttää olevan kutistumassa, ilmeisesti on satanut, mutta jo pitemmän aikaa sitten eikä sen jälkeen enää uudestaan. Lätäköön reunalla on koppalakkini. Tällä tavalla työskentelee minun koulutettu järkeni, ja tällä tavalla se työskenteli myös näinä hämmäntävinä hetkinä.

Nousin istualleni. Se onnistui ilman ongelmia, liikutin jalkojani, käsiä, sormia, minulla ei tuntunut olevan vammoja, fyysinen kuntoni oli ilahduttava, ilmeisesti olin päänsärkyä lukuun ottamatta täysin terve, jopa käteni vapaina näytti hiipuneen lähes kokonaan. Katsoin alaspäin vartaloani. Olin pukeissa, minulla oli ylläni univormu, sotilaan asepuke. Se oli hieman likainen, vaikkei kovin pahasti, en siis ollut joutunut hautautuneeksi mihinkään. Vaatteissa oli multaa, ja kuten minusta näytti, myös jonkin leivonnaisen murusia, piirakan tai jonkin sellaisen. Kangas haisi vahvasti polttonesteeltä, bensiniiltä ehkä, se saattoi johtua siitä että Eva oli mahdollisesti yrittänyt puhdistaa univormuni, tosin hän oli käyttänyt liian paljon pesubensiiniä, olisi voinut luulla hänen kaataneen koko kanisterillisen päälleni. Hän itse ei ollut paikalla, eikä esikuntanikaan näyttänyt olevan nyt lähis-

töllä. Kopistelin suurimmat liat asepuvustani ja hihoista, kun kuulin äänen.

– Hei jätkät, tsiigatkaa!

– Mikä luuseri toi on?

Olin ilmeisesti antanut itsestäni avuttoman vaikutelman, sen nuo kolme Hitlerjugendin poikaa olivat tunnistaneet esimerkillisesti. He lopettivat jalkapallopelinsä, lähestyivät minua kunnioittavasti, se oli ymmärrettävää, onhan Saksan valtakunnan Führerin kohtaaminen yllättäen aivan läheltä, urheiluun ja ruumiin harjoituksiin tavallisesti käytettävällä tyhjällä tonilla, tuhatkaunojen ja voikukkien keskellä, onhan se vielä kypsymättömälle nuorelle miehelle epätavallinen käänne päivän kulussa, ja silti tuo pieni joukko riensi paikalle vinttikoirien tavoin, valmiina auttamaan. Nuorisossa on tulevaisuus!

Pojat kerääntyivät ympärilleni tietyn välimatkan päähän, tarkastelivat minua, ja lopulta isoin heistä, ilmeisesti ryhmänjohtaja, kääntyi puoleeni:

– Hei mestari, onks kaikki okei?

Kaikesta levottomuudestani huolimatta en voinut olla havaitsematta saksalaisen tervehdyksen täydellistä puutumista. Totta kai tuo kovin epämuodollinen puhuttelutapa, sanojen ”mestari” ja ”Führer”, johtaja, sekoittaminen saattoi johtua yllättyneisyydestä, vähemmän hämmentävässä tilanteessa se olisi mahdollisesti voinut herättää hilpeyttä, sattuuhan juoksuhaudoissakin usein armottomimmassa teräsmyrskyssä mitä merkellisimpiä farsseja, mutta silti sotilaan täytyy epätavallisissakin tilanteissa osoittaa tiettyä automaattisuutta, se on sulkeisten tarkoitus – jos tämä automaattisuus puuttuu, ei koko armeija ole penninkään väärtti. Nousin pystyyn, mikä ei

onnistunut aivan helposti, olin ilmeisesti maannut jo pitemmän aikaa. Oikaisin kuitenkin asetakkini, puhdistin housunlahkeet jotenkuten muutamalla kopautuksella. Sitten karaisin kurkkuaani ja kysyin joukon johtajalta:

– Missä Bormann on?

– Kuka se on?

Käsittämätöntä.

– Bormann! Martin!

– Emmä vaan tunne.

– Koskaan kuullukaan.

– Milt se näyttää?

– Siltä miltä valtakunnanjohtaja näyttää, tuhat tulimaista!

Jokin tässä poikkesi tavallisuudesta perin pohjin. Poikien puheenparresta päätellen olin ilmeisesti yhä Berliinissä, mutta minulta oli nähtävästi riistetty koko hallituskoneisto. Minun oli päästävä mitä pikimmin Führerbunkeriin, eikä paikalla oleva nuoriso, kuten minusta näytti, pystynyt minua siinä kovin paljon auttamaan. Ensiksi oli löydettävä tie. Kasvoton alue jolla olin saattoi olla missäpäin kaupunkia tahansa. Mutta minun täytyisi vain astua kadulle – koska tulitauko ilmeisesti oli kestänyt jo pitempään, liikkeellä olisi varmasti riittävän paljon jalankulkijoita, työssäkäyviä ja ajureita, jotka pystyisivät neuvomaan tien.

Oletettavasti en näyttänyt hitlerjugendilaisten silmissä tarpeeksi avuttomalta, he vaikuttivat haluavan jatkaa jalkapallopeliään, isoin heistä joka tapauksessa kääntyi tovereidensa puoleen, jolloin saatoin lukea hänen nimensä, jonka äiti oli neulonut suorastaan räikeänkirjaviiniin urheilutrikoiisiin.

– Hitlernuori Ronaldo! Mistä pääsen kadulle?

Reaktio oli epätydyttävä, minun on valitettavasti sanottava että joukko tuskin höristi korviaan, toinen pienemmistä sentään kävellessään heilautti kättään ponnettomasti tontin kulman suuntaan, missä tarkemmin katsoen tosiaan häämötti läpikulkureitti. Mielessäni tein jonkin sentapaisen merkinnän kuin ”Rust erotettava” tai ”Rust poistettava”, mies oli ollut koulutuksesta ja kasvatuksesta vastaavana valtakunnanministerinä vuodesta 1933, eikä moiselle pohjattomalle leväperäisyydelle tosiaankaan ole sijaa juuri koululaitoksessa. Kuinka voisi nuori sotilas löytää voittoisan tien Moskovaan, bolševismien sydämeen, jos hän ei tunnista edes omaa komentajaansa!

Kumarruin nostamaan lakkini, ja sitä päähän laittaessani kävelin osoitettuun suuntaan vakain askelin. Reitti johti kulman taakse, sitten seurasin korkeiden seinien välitse vievää kapeaa kujaa, jonka päässä loisti kadun valo. Arka kissa tunkeutui ohitseni, se oli kirjavan täplikäs ja hoitamaton, sitten otin vielä neljä, viisi askelta ja astuin kadulle.

Valtava valon määrä ja värikkyyden tulva sai henkeni salpautumaan.

Muistin viimeksi nähneeni kaupungin kovin pölyntai vaikkapa kenttäharmaana, ja siinä oli ollut myös mitavia rauniovuoria ja vaurioita. Edessäni ei kuitenkaan ollut mitään senkaltaista. Rauniot olivat kadonneet tai ainakin ne oli poistettu siististi, kadut oli raivattu. Sen sijaan katujen varsilla seisoivat lukuisia, suorastaan lukematomia värikkäitä vaunuja, jotka saattoivat ilmeisesti olla automobiileja, ne olivat vain pienempiä, Messerschmittin tehtaasta näyttivät kuitenkin osallistuneen niiden suunnitteluun johtavassa asemassa, niin edistyksellisiltä

ne vaikuttivat. Talot oli maalattu siististi, erivärisiksi, toiset niistä toivat mieleeni nuoruusvuosieni sokerileipurien tuotteet. Tunnustan että minua hieman pyörrytti. Katseeni haki jotakin tuttua, näin kuluneen puistonpenkin viherkaistalla ajotien toisella puolella, otin muutama askeleen, enkä häpeä sanoa, että ne saattoivat vaikuttaa hieman epävarmoilta. Kuulin äänimerkin, kumin nirskunan asfalttia vasten, ja sitten joku karjui minulle.

– Hei haloo! Ootsä, pappa, ihan sokee?

– Minä... minä pyydän anteeksi... kuulin itseni sanovan, samalla kertaa säikähtäneenä ja helpottuneena. Vieressäni seisoivat polkupyöräilijä, tämä näky sentään oli jollain lailla tuttu, jopa kaksin verroin. Sota oli yhä käynnissä, pyöräilijällä oli suojanaan aiemmissä hyökkäyksissä nähtävästi pahoin vaurioitunut, oikeastaan reikiä täynnä oleva kypärä.

– Miten sä oikein toikkaroit!

– Minä... anteeksi... minä... minun täytyy käydä istumaan.

– Parempi olisi jos kävisit makuulle. Pitemmäksi aikaa!

Pelastauduin puistonpenkille, olin varmaankin melko kalpea rojahtaessani istumaan. Tämäkään nuorempi mies ei näyttänyt tunnistaneen minua. Taaskaan ei ollut tehty saksalaista tervehdystä, mies oli reagoinut kuin olisi törmännyt kehen tahansa tavanomaiseen jalankulkijaan. Ja sama lepsuilu näytti olevan oikea maan tapa: ohitseni kulki vanhempi herra päätään pudistaen, mittava nainen futuristisia lastenvaunuja työntäen – sekin oli tuttu elementti, muttei pystynyt tarjoamaan ulospääsyä epätoivoisesta tilanteestani. Olin noussut seisomaan ja astunut lujuuutta tavoittelevan ryhdikkäästi naista kohti.

– Anteeksi, tämä saattaa tuntua yllättävältä, mutta minä... minun pitäisi päästä lyhintä reittiä valtakunnan-kansliaan.

– Kuulutteko te Stefan Raabin porukkaan?

– Anteeksi?

– Tai Kerkerlingin? Oletteko te Harald Schmidtin ohjelmasta?

Johtui luultavasti hermostuneisuudestani, että menetin hiukan malttiani ja tartuin naista käsivarresta.

– Ryhdistäytykää, hyvä rouva! Teillä on velvollisuutenne kansatoverina! Me olemme sodassa! Mitä te kuvittelette venäläisten teille tekevän, jos ne pääsevät tänne? Luuletteko te, että venäläinen vilkaisee lastanne ja sanoo, oho: tuore saksalaistyttö, mutta lapsen takia annan alhaisten viettien jäädä housuihini? Saksan kansan selviytyminen, veren puhtaus, ihmiskunnan hengissä selviäminen on pelissä näinä hetkinä, näinä päivinä, haluatteko te ottaa historian edessä vastuun sivilisaation loppumisesta vain siksi, että uskomattomassa rajoittuneisuudessaanne ette ole valmis osoittamaan Saksan valtakunnan Führerille tietä tämän valtakunnankansliaan?

Minua tuskin enää yllätti, etten saanut osakseni minikäänlaista reaktiota. Tuo idiotti riuhtaisi hihansa otteestani, katsoi minua tyrmistyneenä ja teki kämmenellään useita ympyräliikkeitä omien ja minun kasvojeni välissä, ele oli selvästi paheksuva. Enää ei käynyt kiistäminen, tilanne oli päässyt karkaamaan täysin hallinnasta. Minua ei enää kohdeltu armeijan päällikkönä, valtakunnan johtajana. Jalkapallopojat, vanhempi herra, polkupyöräilijä, lastenvaununainen – tämä ei voinut olla sattumaa. Seuraava impulssini oli ilmoittaa turvallisuuselimille, jotta järjestys palautettaisiin. Hillitsin kuitenkin

itseni. En tiennyt riittävästi omasta tilanteestani. Tarvitsin lisäinformaatiota.

Järkeni, joka työskenteli taas järjestelmällisesti, kävi jääkylmästi läpi asiantilan pääkohdittain. Olin Saksassa; olin Berliinissä vaikka se näyttikin minusta täysin tuntemattomalta. Tämä Saksa oli toisenlainen, mutta joiltakin osin se muistutti minulle tuttua valtakuntaa: täällä oli vielä polkupyöräilijöitä, oli automobiileja, oli siis luultavasti myös sanomalehtiä. Katselin ympärilleni. Penkkini alla lojui kuin lojuikin jotakin, joka muistutti sanomalehteä, vaikka sen painatukseen oli tuhlattu vähän liikaa. Lehti oli värikäs, minulle täysin tuntematon, sen nimi oli Media Markt, parhaalla tahdollanikaan en kyennyt muistamaan että olisin hyväksynyt mitään sellaista, enkä olisi ikinä hyväksynytäkään. Sen sisältämät tiedot olivat täysin käsittämättömiä. Minussa heräsi ärtymys, kuinka paperipulan aikaan saatettiin peruuttamattomasti hukata kansan omaisuuden arvokkaita resursseja tuollaiseen aivottomaan potaskaan. Funk saisi valmistautua läksytykseen, kunhan pääsisin taas työpöytäni ääreen. Mutta nyt tarvitsin luotettavia uutisia, lehtiä kuten Völkischer Beobachter, Stürmer, ensi hätään tyytyisin vaikka Berliinin puolustajien Panzerbär-rintamalehteen. Vähän matkan päässä oli tosiaankin kioski, ja jopa näinkin etäältä saattoi havaita, että kioskillä näytti olevan ällistyttävän laaja sanomalehtivalikoima. Olisi voinut luulla, että kökötimme keskellä syvintä, laiskinta rauhan aikaa! Nousin kärsimättömänä. Olin hukannut jo liian paljon aikaa, nyt oli ripeästi huolehdittava kurinalaisten olosuhteiden palauttamisesta. Joukot tarvitsivat määräyksiä, minua mahdollisesti kaivattiin jo toisaalla. Lähdin rivakasti kioskille.

Jo ensimmäinen lähempi vilkaisu tarjosi mielenkiintoisia päätelmiä. Ulkoseinällä riippui lukuisia väripainetuja lehtiä, turkinkielisiä. Ilmeisesti täällä oli viime aikoina alkanut liikkua paljon turkkilaisia. Minun oli täytynyt tajuttomuuteni aikana jäädä paitsi pitemmästä ajanjaksosta, jona Berliiniin oli tullut runsaasti turkkilaisia. Se oli merkittävä tieto. Viimeksi Turkki, pohjimmiltaan Saksan kansan uskollinen apulainen, oli suurista ponnisteluista huolimatta säilynyt aina puolueettomana, sitä ei ollut saatu suostuteltua lähtemään sotaan valtakunnan rinnalla. Nyt näytti siis siltä, että minun poissa ollessani joku, oletettavasti Dönitz, oli saanut vakuutettua Turkin meidän tueksemme. Ja kadun varsin rauhallisesta tunnelmasta saattoi päätellä, että Turkin panos oli ilmeisesti tuonut sodankäyntiin jopa ratkaisevan käänteen. Olin ällistynyt. Tokihan olin aina kunnioittanut Turkkiä, mutta sellaisia saavutuksia en olisi ikinä uskaltanut siltä odottaa, toisaalta en ajan puutteen vuoksi ollut kyennyt seuraamaan maan kehitystä perinpohjaisesti. Kemal Atatürkin uudistusten oli täytynyt antaa maalle suorastaan sensaatiomaista potkua. Ilmeisesti se oli ollut se ihme, johon Goebbelskin oli sitonut toivonsa. Sydämeni sykki nyt täynnä tulista luottavaisuutta. Edes syvimmän pimeyden hetkiltä näyttäneinä tunteina en minä eikä valtakunta ollut luopunut uskosta lopulliseen voittoon – ja se oli kannattanut. Neljä, viisi erilaista turkinkielistä julkaisua kirjavissa väreissä todisti silmiinpistävästi tuosta uudesta, menestyksellisestä Berliini–Ankara-akselista. Nyt, kun suurin huolenaiheeni, huoleni valtakunnan onnesta, näytti näin yllättävällä tavalla lientyneen, nyt minun oli enää vain selvitetävä, kuinka pitkän ajan olin mahtanut hukata tuossa merkillisessä

hämärätilassa rakentamattomalla tontilla talojen välissä. Völkischer Beobachter -lehteä ei näkynyt, luultavasti se oli loppuun myyty, joten silmäilin lähintä tutulta vaikuttavaa lehteä, nimeltään Frankfurter Allgemeine Zeitung. Se oli minulle uusi, mutta verrattuna muutamiin muihin, joita siellä roikkui, minua ilahdutti luottamusta herättävä kirjasinlaji lehden nimessä. En haaskannut vilkaisuakaan uutisiin vaan etsin päiväystä.

Siinä luki 30. elokuuta.

2011.

Katsoin lukua ällistyneenä, uskomatta silmiäni. Siirsin katseeni toiseen lehteen, sen nimi oli Berliner Zeitung, ja siinäkin oli käytetty moitteetonta saksalaista kirjasinlajia. Hain päiväystä.

2011.

Riuhtaisin lehden telineestä, avasin sen, käänsin seuraavan sivun auki, ja sitä seuraavan.

2011.

Näin kuinka luku alkoi tanssahdella, melkein pilkallisesti. Se liikkui hitaasti vasemmalle, sitten rivakammin oikealle, sitten vielä rivakammin takaisin, kuin keinahdellen siihen tapaan, jolla ihmismassat mielellään keinuvat olutteltoissa musiikin tahdissa. Katseeni yritti seurata lukua, yritti saada siitä otteen, sitten lehti pääsi käsistäni. Tunsin kuinka lyyhistyin eteenpäin, etsin turhaan tukea toisista hyllyssä olevista lehdistä, takerruin toisiin lehtiin ja kaaduin pitkin pituuttani maahan.

Sitten silmissäni pimeni.

Hillitön poliittinen satiiri Hitlerin toisesta tulemisesta

Adolf Hitler herää berliiniläisellä joutomaalla vuonna 2011, pudistelee pölyt univormustaan ja ryhtyy hommiin, jatkamaan kesken jäänyttä tehtäväänsä. Hän tuskin tunnistaa isänmaataan: se on täynnä ulkomaalaisia, ja valtionpäämiehenä huseeraa nainen. Asiat on viipymättä laitettava kuntoon! Maailmalla myyntimenestykseksi ja palkintolistoille noussut *Täällä taas* on epäkorrektin hauska ja samalla karmivan ajankohtainen kuva nyky-Euroopasta.

TIMUR VERMES (s. 1967 Nürnbergissä) on saksalaisen äidin ja Unkarista vuonna 1956 paenneen isän poika. Hän on opiskellut historiaa ja valtio-oppia ja työskennellyt toimittajana ja haamukirjoittajana. *Täällä taas* on Vermesin esikoisromaani. Kirjaa on Saksassa myyty jo yli kaksi miljoonaa kappaletta ja se on ilmestymässä maailmalla 42 eri kielellä. Sen pohjalta on tehty myös suosittu elokuva.

"Paljon on väitetty siitä, saako Hitler-satiirille nauraa. Mutta tämä perinpohjaisesti taustoitettu ja ratkiriemukkaasti myötä-häpeää aiheuttava kirja tekee naurun pidättelyn vaikeaksi."

– NEWSWEEK

